

Vurdering av kveldens bilde – en veileder.....

Vi har ved noen anledninger hatt diskusjoner om hvordan vi skal gi poeng til kveldens bilde. Når vi nå går over til å vurdere bilder etter skalaen 0-10 så vil vi også benytte anledningen til å veilede litt i hvordan gi poeng.

Skala

Vi gir poeng etter skalaen 0-10 hvor;

0 = Eget bilde

1 = Skivebom, d.v.s. klarer ikke å se at dette er innenfor tema

2-10 kvalitetsrangering av resterende bilder

Måter å se poenggiving på...

Man kan se poenggiving på to ulike måter

- 1) Absolutt måte, d.v.s. man gir poeng etter en skala hvor 10 f.eks. poeng bare gis til et perfekt bilde uavhengig av hva man sammenligner med (vil i praksis si at det er sjeldent man gir f.eks. 10 poeng)
- 2) Relativ måte, d.v.s. man gir poeng etter en skala hvor man rangerer bildene i forhold til hverandre. Det vil f.eks. si at det beste bilde får 10 poeng uansett om det er verdens beste bilde eller ikke.

Våre poeng skal bare brukes til å rangere bildene i forhold til hverandre. Det er derfor mer interessant at poengene gir uttrykk for hvordan bildet «står seg» i forhold til hverandre, enn om det er et perfekt bilde eller ikke.

Så, kort oppsummert:

- Se bildene i forhold til hverandre
- Bestem deg for hva som er beste bilde og gi dette 10 poeng
- Bestem deg for hva som er svakeste bilde og gi dette 2 poeng
- Rangere de andre bildene og bruk hele skalaen, men vurder ut fra hvor bra bildet er – ikke hvor pent eller lett å like det er....

Mer interessant; hva er et bra bilde?

Dette kan være en uendelig diskusjon og vi skal ikke trekke den langt. I en verden hvor vi bruker brøkdel av sekunder på å dele ut «likes», så skal likevel bildevurdering være noe mer enn å gi poeng på et øyeblikks impuls. Vi har lånt 6 punkter fra NSFF, men omarbeidet innholdet litt.

- 1) Erstatt tanken om at «jeg liker bildet» eller «bildet er pent å se på» med bildet «fungerer fordi» eller «bildet er bra fordi»

Tenk igjennom hva som får bildet til å fungere (komposisjon, utnyttelse av bildeflaten, farger, bruk av fototeknikker som dybdeskarpheit o.s.v.). Hva i bildet fungerer? Hva fungerer ikke, hva kunne ha vært annerledes og dermed fått bildet til å fungere bedre.

- 2) Finnes det et klart hovedmotiv for betrakteren

Et bilde bør vanligvis inneholde et klart hovedmotiv – noe blikket ledes mot. Det er mange teknikker som kan benyttes for å få til dette, eksempelvis; lys, farge, ledende linjer, komposisjon.

Et bilde hvor blikket vårt flyter rundt i hele bildeflaten uten at det er noe bevisst å forholde seg til, er sjeldent et bra bilde

- 3) Forteller bildet en historie

Et bilde kan fortelle en historie eller det kan få oss til å tenke en historie – få fantasien til å vandre avgårde.

Spørsmål å stille seg i forhold til historien i et bilde kan f.eks. være; Hvorfor tok fotografen dette bildet, hva forteller bildet meg, finnes det en historie bak?

- 4) Passer lyset med stemningen og historien i bildet

Om bildet har et hovedmotiv, og det forteller en historie så er neste spørsmål å stille seg; Stemmer lyset med motiv og historie. Forsterker lyset og lysbruken bildet?

Dette kan handle om mengden lys (et trist bilde kan sjeldent være veldig lyst), kontraster (bygger store lyskontraster opp om bildet), faller lyset riktig inn (vi ønsker sjeldent harde skygger i et pent fjes), er lyset for hardt eller er det kanskje for mykt?

- 5) Vurder utkanten av bildet

Dette punktet kommer ofte i konflikt med punktet om hovedmotiv. Det er sjeldent slik at et bilde med mange forstyrrelser i ytterkant samtidig har et klart hovedmotiv. Komposisjon og «cropping» spiller her inn.

Tekniske svakheter kommer også ofte til syne i bildets ytterkanter.

6) Se bildet opp ned

Det å snu bildet opp ned «lurer hjernen vår». Hovedmotivet blir mindre vesentlig – «stjeler ikke oppmerksomhet på samme måte» og det blir lettere å vurdere andre sider ved bildet. Er lys og stemning fortsatt bra, hvordan er det med ytterkantene nå o.s.v.

Noen betraktninger til slutt....

Jakten etter et bra bilde er ikke nødvendigvis det samme som jakten etter et perfekt bilde...

Det er nyttig å bruke læreboka når vi selv skal lage bilder, men mange av de virkelige bra bildene bryter konsekvent med læreboka... Bildet kan bli bedre ved at «reglene brytes» dersom dette gjøres for å forsterke bildet.

Slå opp bilder av «de store mestre» og se hvordan de nesten konsekvent bryter med konvensjonene.

Et mesterlig portrett tatt av en dyktig fotograf (inspirert av utstillingen med Morten Krogvold på Preus Fotomuseum):

- Er ikke nødvendigvis skarpt i hele bildeflaten
- Modellen ser ikke nødvendigvis penest mulig ut – kanskje det mindre pene forteller noe mer viktig om personen
- Er ikke nødvendigvis stilt opp etter all verdens regler om komposisjon
- Hovedpersonen ser ikke nødvendigvis mot fotografen eller mot senter av bildet.
- Lyssettingen er ikke nødvendigvis flatterende for modellen

Det er også sjangere innenfor fotografi hvor bildets tekniske kvalitet ikke nødvendigvis er det viktigste. Gatefoto som sjanger handler f.eks. ofte om å fange en situasjon og fortelle en historie snarere enn å fokusere på at bildet har perfekt utsnitt og har perfekt dybdeskarphet

Så moralen er; vurder bildene ut ifra hva som er bra og hva som fungerer – og vurder det fritt uten å bli for bundet av regler og konvensjoner. Ikke fall i «likes-fellen» hvor pent og lett å like er styrende.